

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського
“Харківський авіаційний інститут”

Кафедра “Проектування літаків і вертольотів” (№ 103)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова НМК 2

Дмитро КРИЦЬКИЙ
«30» 08 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ТЕХНІЧНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗА ВИБОРОМ**

«Авіаційний технічний переклад»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність: усі спеціальності, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті згідно НМК 2: 101 «Екологія», 103 «Науки про Землю», 113 «Прикладна математика», 121 «Інженерія програмного забезпечення», 122 «Комп'ютерні науки», 123 «Комп'ютерна інженерія», 124 «Системний аналіз», 125 «Кібербезпека та захист інформації» (Кібербезпека), 126 Інформаційні системи та технології, 134 Авіаційна та ракетно-космічна техніка (освітня програма «Інтелектуальні безпілотні транспортні засоби»), 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка (освітня програма «Комп'ютерно-інтегроване управління в енергетиці»), 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології, 152 Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка, 153 Мікро- та наносистемна техніка, 163 Біомедична інженерія, 172 Електронні комунікації та радіотехніка (Телекомунікації та радіотехніка), 173 Авіоніка, 174 Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка, 175 Інформаційно-вимірювальні технології, 176 Мікро - та наносистемна техніка, 193 Геодезія та землеустрій, 272 Авіаційний транспорт.

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Харків 2024 рік

Розробник: ст. викладач каф. № 103 Марина КИРИЛЕНКО

(посада, науковий ступінь і вчене звання, ім'я та прізвище)

підпис

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри проектування літаків
і вертольотів (№103)

(назва кафедри)

Протокол № 1 від «27» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

к.т.н., доцент

(підпис)

Сергій ТРУБАЄВ

(ім'я та прізвище)

1. - Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (Денна форма навчання)
Кількість кредитів – – 3	Спеціальність усі спеціальності, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті згідно НМК 2	Технічна дисципліна за вибором
Кількість модулів – 2		Навчальний рік
Кількість змістових модулів — 2		2024/2025
Індивідуальне завдання – _____		Семестр
Загальна кількість годин.– 48/42		1-й
		Лекції * 32 годин
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента –2,6	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	_____
		Практичні *
		24 годин
		Лабораторні *
		—
		Самостійна робота
		42 години
		Вид контролю модульний контроль, залік

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 48/42.

*Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину залежно від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: визначення рівня підготовленості студента до розв'язання комплексу сучасних наукових і прикладних завдань відповідно до узагальненого об'єкта діяльності на основі застосування системи теоретичних знань і практичних навичок, отриманих у процесі навчання за дисципліною «Авіаційний технічний переклад» відповідно до вимог стандарту вищої освіти.

Завдання: систематизація, закріплення і розширення теоретичних знань, отриманих у процесі навчання за освітньо-науковою програмою «Технічне обслуговування та ремонт повітряних суден та авіаційних двигунів» підготовки фахівця освітнього ступеня магістр, і їх практичне використання при вирішенні конкретних наукових і прикладних питань у певній галузі професійної діяльності; розвиток навичок самостійної роботи; визначення відповідності рівня підготовки випускника вимогам освітніх ступенів характеристики фахівця, його готовності та спроможності до самостійної роботи в умовах ринкової економіки, сучасного виробництва, прогресу науки, техніки і культури.

Компетентності, які набуваються:

Загальні компетентності (ЗК):

- здатність виявляти наукову сутність та вирішувати проблеми у професійній сфері, знаходити адекватні шляхи щодо їх розв'язання.
- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- здатність до проведення досліджень для розв'язання складних задач у професійній діяльності.
- здатність генерувати нові ідеї (креативність), виявляти, ставити та вирішувати проблеми, знаходити оптимальні шляхи щодо їх вирішення, в тому числі працюючи у команді з залученням представників інших професійних груп.
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- здатність до подальшого автономного та самостійного навчання на основі новітніх науково-технічних досягнень.
- здатність спілкуватися іноземною мовою в професійній діяльності.
- здатність вести професійну, у тому числі науково-дослідну діяльність, у міжнародному середовищі.

Фахові компетентності (ФК):

- Здатність формулювати мету і завдання дослідження, виявляти пріоритети розв'язку завдань, вибирати й створювати критерії оцінки
- Здатність застосовувати сучасні методи дослідження, оцінювати й представляти результати виконаної роботи
- Знання і вміння використовувати досягнення науки і техніки в професійній діяльності
- Здатність готувати огляди, публікації за результатами виконаних досліджень
- Здатність до підготовки, планування й проведенню навчальних занять в освітніх організаціях.

Результати навчання (РН):

- Формулювати мету і завдання дослідження, виявляти пріоритети розв'язку завдань, вибирати й створювати критерії оцінки.
- Застосовувати сучасні методи дослідження, оцінювати й представляти результати виконаної роботи.
- Вдосконалювати професійну діяльність, методологію прийняття рішень і розробок у напрямку підвищення безпеки авіації.

- Використовувати досягнення науки і техніки в професійній діяльності.
- Готувати огляди, публікації за результатами виконаних досліджень.
- Виконувати патентний пошук та готувати матеріали заявок на отримання документів інтелектуальної власності.
- Готувати, планувати та проводити навчальні заняття в освітніх організаціях.
- Застосувати базові знання основ постановки і рішення задач проектування параметрів виробів і процесів.

Пререквізити – загальний курс англійської мови, ділова англійська мова, загально-технічна англійська мова, загальне проектування літаків і вертольотів

Кореквізити – загально-технічна англійська мова, проектування літаків і вертольотів, технічне обслуговування та ремонт повітряних суден і авіаційних двигунів, технології виробництва та ремонту літальних апаратів

Результати навчання: володіти основними поняттями теорії та методами перекладу.

Міждисциплінарні зв'язки: Науково-дослідна робота, Інженерний аналіз елементів авіаційної техніки, Інтегроване проектування літаків та вертольотів, Історія науки і техніки, Ефективність та надійність авіаційної техніки, Моделювання та конструювання об'єктів авіаційної техніки за допомогою системи SIEMENS NX (Simulation and Design of Aviation Objects With Aid of Siemens NX System).

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Конструкція авіаційної техніки. Ч.1

Тема 1. Major Structural Stresses. Aircraft Assembly, and Rigging.

Тема 2. Fixed-Wing Aircraft. Aircraft Inspection and Maintenance.

Тема 3. Fuselage. Aircraft Fabric Covering.

Тема 4. Truss Type. Aircraft Metal Structural Repair.

Тема 5. Monocoque Type. Aircraft Welding.

Тема 6. Semimonocoque Type. Aircraft Wood and Structural Repair.

Тема 7. Wings. Manufacturing and In-Service Damage.

Модульний контроль

Модуль 2.

Змістовний модуль 1. Конструкція авіаційної техніки. Ч.2

Тема 8. Wing Configurations. Advanced Composite Materials.

Тема 9. Wing Structure. Machining Processes and Equipment.

Тема 10. Wing Spars. Repair Safety.

Тема 11. Wing Ribs. Forming Procedures and Techniques.

Тема 12. Wing Skin. Aircraft Painting and Finishing.

Тема 13. Empennage. Protective Equipment for Personnel.

Тема 14. Flight Control Surfaces. Aircraft Electrical System.

Тема 15. Landing Gear. Maintenance and Inspection of Lighting Systems.

Модульний контроль

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовного модуля і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		л	п	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовний модуль 1. Особливості перекладу конструкції авіаційної техніки. Ч.1					
Тема 1. Major Structural Sresses. Aircraft Assembly, and Rigging.	6		3	-	3
Тема 2. Fixed-Wing Aircraft. Aircraft Inspection and Maintenance.	6		3	-	3
Тема 3. Fuselage. Aircraft Fabric Covering.	6		3	-	3
Тема 4. Truss Type. Aircraft Metal Structural Repair.	6		3	-	3
Тема 5. Monocoque Type. Aircraft Welding.	6		3	-	3
Тема 6. Semimonocoque Type. Aircraft Wood and Structural Repair.	6		3	-	3
Тема 7. Wings. Manufacturing and In-Service Damage.	7		4	-	3
Модульний контроль	2		2	-	
Разом за змістовним модулем 1	45		24	-	21
Модуль 2					
Змістовний модуль 2. Особливості перекладу конструкції авіаційної техніки. Ч.2					
Тема 8. Wing Configurations. Advanced Composite Materials.	6	-	2	-	2
Тема 9. Wing Structure. Machining Processes and Equipment.	6	-	2	-	2
Тема 10. Wing Spars. Repair Safety.	6	-	4	-	2
Тема 11. Wing Ribs. Forming Procedures and Techniques.	6	-	2	-	3
Тема 12. Wing Skin. Aircraft	6	-	2	-	3

Painting and Finishing.					
Тема 13. Empennage. Protective Equipment for Personnel.	6	-	2	-	3
Тема 14. Flight Control Surfaces. Aircraft Electrical System.	3	-	4	-	3
Тема 15. Landing Gear. Maintenance and Inspection of Lighting Systems.	4	-	4	-	3
Модульний контроль	2	-	2	-	
Разом за змістовним модулем 2	45	-	24	-	21
Усього годин	90		48	-	42

6. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Major Structural Sresses.	2
2	Fixed-Wing Aircraft.	2
3	Fuselage.	2
4	Truss Type.	2
5	Monocoque Type.	2
6	Semimonocoque Type.	2
7	Wings.	2
8	Модульний контроль	2
9	Wing Configurations.	4
10	Wing Structure.	4
11	Wing Spars.	4
12	Wing Ribs.	4
13	Wing Skin.	4
14	Empennage.	4
15	Flight Control Surfaces.	3
16	Landing Gear.	3
17	Модульний контроль	2
	Разом	48

7. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Major Structural Sresses. Переклад текстів за темою. Створення словника за тематикою.	3
2	Fixed-Wing Aircraft. Створення презентацій за загальною будовою літака і вертольота.	3
3	Fuselage. Переклад текстів за темою. Створення словника за тематикою.	3

4	Truss Type. Переклад текстів за темою. Створення словника за тематикою.	3
5	Monocoque Type. Переклад текстів за темою. Створення словника за тематикою.	3
6	Semimonocoque Type. Переклад текстів за темою. Створення словника за тематикою.	3
7	Wings. Переклад текстів за темою. Створення словника за тематикою.	3
8	Wing Configurations. Переклад текстів за темою. Створення словника за тематикою.	2
9	Wing Structure. Переклад текстів за темою. Створення словника за тематикою.	2
10	Wing Spars. Переклад текстів за темою. Створення словника за тематикою.	2
11	Wing Ribs. Переклад текстів за темою. Створення словника за тематикою.	3
12	Wing Skin. Переклад текстів за темою. Створення словника за тематикою.	3
13	Empennage. Переклад текстів за темою. Створення словника за тематикою.	3
14	Flight Control Surfaces. Переклад текстів за темою. Створення словника за тематикою.	3
15	Landing Gear. Переклад текстів за темою. Створення словника за тематикою.	3
	Разом	42

9. Методи навчання

1. Демонстрація нового матеріалу та способів оперування ним.
2. Пояснення викладача.
3. Організація самостійного пошуку студентів.
4. Управління навчальною діяльністю.
5. Застосування мультимедійних засобів для підтримки зацікавленості студентів до матеріалу, що вивчається.
6. Реалізація контролю за успішністю студентів.

10. Методи контролю

1. Опитування.
2. Спостереження.
3. Співбесіда.
4. Модульний контроль.
5. Іспит.

Форми контролю успішності навчання: на семінарах – усне опитування, міні-тести; форма підсумкового контролю – формалізований тест.

Складові навчальної роботи	Бали за одне завдання	Кількість завдань	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Виконання практичного завдання	0...15	2	0...30
Модульний контроль	0...20	1	0...20
Змістовний модуль 2			
Виконання практичного завдання	0...15	2	0...30
Модульний контроль	0...20	1	0...20
Усього за семестр			0...100

Здобувач вищої освіти, який склав усі модульні контролю (успішно атестований за їх результатами, тобто отримав підсумкову модульну оцінку 60 балів та вище), а також виконав усі види обов'язкових робіт, вважається таким, що склав семестровий контроль і за його згодою атестується підсумковою модульною оцінкою, в якості семестрової.

Здобувачі вищої освіти, які по закінченню навчальних тижнів семестру, тобто до початку семестрового контролю, здобули менше 60 балів, атестуються оцінкою «незадовільно» та вважаються такими, що мають академічну заборгованість і зобов'язані проходити процедуру семестрового контролю з метою ліквідації академічної заборгованості в період семестрового контролю та канікул, тобто до початку наступного семестру (умовою допущення до складання семестрового контролю є виконання усіх видів обов'язкових робіт, передбачених робочою програмою). В такому випадку здобувачі, які навчаються за державним замовленням не включаються до рейтингу на призначення академічної стипендії.

Іспит проводиться у разі відмови здобувача від балів поточного тестування за наявності допуску до іспиту (мін 60 балів). За умови складання іспиту здобувач має можливість отримати максимум 100 балів, при цьому попередньо отримані бали за роботу в семестрі анулюються.

Білет для іспиту складається з 2-х питань: теоретичне питання (50 балів) та одне практичне (50 балів). Усього 100 балів.

12.2 Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки:

- релевантні для перекладу особливості української мови у порівнянні з англійською;
- принципи використання перекладних відповідників різних типів;
- правила застосування різних типів перекладацьких трансформацій;
- методи передачі перекладних трансформацій, що використовуються в оригінальних авіаційних текстах, і відтворення прагматичного потенціалу вихідного тексту в перекладі;

Необхідний обсяг умінь для одержання позитивної оцінки. Здобувач повинен уміти:

- виконувати письмовий переклад англійських текстів науково-технічного і особливо авіаційного спрямування українською мовою з урахуванням жанрово-стилістичних норм обох мов;
- аналізувати й деталізувати англійські тексти авіаційного та загальнотехнічного спрямування українською мовою, вилучаючи необхідну інформацію;
- реферувати й анотувати англійські тексти українською мовою, вилучаючи необхідну інформацію;
- коментувати та редагувати тексти перекладу;
- швидко оцінювати характер потенційних перекладацьких проблем під час ознайомлення з вихідним англійським текстом;
- задіяти евристичний підхід до рішення нетипових проблем перекладу;
- ефективно працювати з лексикографічними джерелами різних типів;
- самостійно підвищувати рівень перекладацької компетенції.

12.3. Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74). Здобувач отримує такі бали у разі виконання усіх практичних завдань та модульного контролю з оцінкою «задовільно». Має продемонструвати мінімум знань та умінь. Повинен мати уявлення про основні поняття теорії перекладу; типи перекладної еквівалентності; різновиди перекладних відповідників; типологію перекладних трансформацій; особливості перекладу текстів різних жанрів; вимоги до перекладу науково-технічної літератури. Здобувач повинен уміти застосовувати знання з теорії для визначення стратегії перекладу на практиці; визначати конкретні засоби перекладу (трансформації, прийоми компенсації) при перекладі текстів.

Добре (75-89). Здобувач повинен виконати усі практичні завдання та модульний контроль на оцінку «добре». Повинен добре орієнтуватися і мати достатньо тверді знання стосовно основних понять теорії перекладу; методів досліджень, що застосовуються в перекладознавстві; основних теоретичних моделей перекладу; типів перекладної еквівалентності; різновидів перекладних відповідників та трансформацій; особливостей перекладу текстів різних жанрів; вимог до перекладу науково-технічної літератури. Здобувач повинен уміти достатньо добре застосовувати знання з теорії для визначення стратегії перекладу на практиці; розпізнавати та застосовувати моделі перекладу; визначати рівень еквівалентності і засоби перекладу при перекладі текстів.

Відмінно (90-100). Здобувач повинен виконати усі практичні завдання та модульний контроль на оцінку «відмінно». Досконально знати основні поняття теорії перекладу; методи досліджень, що застосовуються в перекладознавстві; принципи моделювання процесу перекладу; основні теоретичні моделі перекладу; типи перекладної еквівалентності; різновиди

перекладних відповідників; типологію перекладних трансформацій; особливості перекладу текстів різних жанрів; вимоги до перекладу науково-технічної літератури. Здобувач повинен уміти на високому рівні застосовувати знання з теорії для визначення стратегії перекладу на практиці; критично аналізувати теоретичні концепції та моделі перекладу; визначати рівень еквівалентності і засоби перекладу при зіставленні текстів та обґрунтовувати необхідність або доречність застосування конкретних засобів перекладу (трансформацій, прийомів компенсації).

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

13. Методичне забезпечення

1. Міні-тести, формалізований підсумковий тест.
2. Розроблені Power Point презентації самостійних завдань.
3. Роздавальні матеріали до семінарських занять (забезпечуються викладачем безпосередньо на заняттях) у вільному доступі в електронній базі навчальних та методичних матеріалів кафедри.
4. Підібрані оригінальні англомовні матеріали і розроблені завдання для аудиторної і самостійної роботи студентів із письмового і усного перекладу у вільному доступі в електронній базі навчальних та методичних матеріалів кафедри.

14. Рекомендована література

Базова

1. Karpov Yr.S., Demenko V.F., Jepikhin P.P., Sikulskiy V.T., Yastremskaya T.A. Stuctural Materials. Handbook. Конструкційні матеріали. Довідник. Kharkiv: National Aerospace University, 2005. (247 p).
2. Grebenikov A.G., Kluyev V.N., Naumenko O.P., Pavlenko S.A. AN – 74T Aircraft. Standard Specification. Самолет Ан-74Т – 200 А. Стандартные спецификации. Х.: ХАИ, 2004.
3. Karamysheva I.D. Contrastive Grammar of English and Ukrainian Languages. – Vinnytsia: Nova Knyha Publishers, 2012. – 320 p.
4. TO HOLDERS OF SYSTEM DESCRIPTION AND INSTALLATION MANUAL, PUB. NO. A09--3839--001,XS--950 MODE S DATA LINK TRANSPONDER

5. Bell R. Translation and translating: theory and practice / R. Bell . – London : Longman, 1991. –299 p.
6. Корунець І.В. Вступ до перекладознавства : Підручник / І.В. Корунець. – Вінниця : Нова книга, 2008. – 512 с.
7. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад) : Підручник / І.В. Корунець.. – Вінниця : Нова книга, 2003. – 448 с.
8. Concept of Development of Up-to-Date Jet Regional Passenger Aircraft [Text] : monograph / P.V. Balabuev, V.A. Boguslaev, A.D. Donets, etc. – Kharkiv : National Aerospace University “Kharkiv Aviation Institute”, 2021 – 250 p.

15. Інформаційні ресурси

Сайт кафедри k103@d4.khai.edu

1. www.coas.uncc.edu/linguistics/courses/4263/4263lado.htm
2. www.scientificamerican.com
3. www.bbc.co.uk/news/video_and_audio/technology/